NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
M. POIARES MADURO
prednesené 30. mája 2006 [1]

1. Za akých podmienok povoľuje právo Spoločenstva reexpedíciu výrobkov z tretích krajín, ktoré sú ponúkané na dovoz v Spoločenstve, keď veterinárne kontroly preukazujú, že uvedené výrobky nespĺňajú dovozné podmienky? Kedy musia príslušné pohraničné orgány nariadiť zničenie uvedených výrobkov? Toto sú otázky, ktoré sú v centre dvoch prejednávaných vecí.

2. Začiatkom roku 2002 pohraničné orgány Holandska nariadili v dvoch podobných prípadoch zničenie zásielok kačacieho a králičieho mäsa dovezeného z Číny. Dodávky nespĺňali dovozné podmienky Spoločenstva, pretože obsahovali látky, ktoré predstavujú riziko pre zdravie ľudí. Dovážajúce spoločnosti tvrdili, že vnútroštátne orgány mali umožniť reexpedíciu do Číny, a nie nariadiť zničenie zásielok.

1 — Jazyk prednesu: portugalčina.

3. Keďže College van Beroep voor het bedrijfsleven (Správny súd pre obchod a priemysel) (Holandsko) mal pochybnosti o presnej povinnosti uloženej vnútroštátnym orgánom v týchto situáciách, predložil Súdnemu dvoru štyri prejudiciálne otázky. Otázky, ktoré sú v oboch veciach rovnaké, požadujú od Súdneho dvora výklad článku 17 ods. 2 a článku 22 ods. 2 smernice Rady 97/78/ES z 18. decembra 1997 [2], spolu s článkom 5 nariadenia Rady (EHS) č. 2377/90 z 26. júna 1990 [3].

I — Právny rámec

4. Smernica 97/78 stanovuje zásady upravujúce organizáciu veterinárnych kontrol výrobkov z tretích krajín. Stanovuje tri typy kontrol, ktoré musia príslušné orgány na miestach hraničnej kontroly uskutočniť v súvislosti s výrobkami z tretích krajín: kontrola dokladov, kontrola zhody a fyzická

2 — Smernica Rady 97/78/ES z 18. decembra 1997, ktorou sa stanovujú zásady organizácie veterinárnych kontrol výrobkov, ktoré vstupujú do spoločenstva z tretích krajín (Ú. v. ES L 24, 1998, s. 9; Mim. vyd. 03/022, s. 247).

3 — Nariadenie Rady (EHS) č. 2377/90 z 26. júna 1990, ktorým sa stanovuje postup spoločenstva na určenie maximálnych limitov rezíduí veterinárnych liečiv v potravinách živočíšneho pôvodu (Ú. v. ES L 224, s. 1; Mim. vyd. 03/010, s. 111).

kontrola. Kontrola dokladov spočíva v prekontrolovaní dokladov a osvedčení priložených k zásielke. Kontrola zhody znamená vizuálnu kontrolu, ktorá má zabezpečiť, aby sa veterinárne osvedčenia a/alebo iné doklady skutočne zhodovali s dovážaným výrobkom.

5. Článok 2 ods. 2 písm. d) smernice zdôrazňuje, že fyzická kontrola „je kontrola samotného výrobku, ktorá môže zahrnovať kontroly balenia a teploty a tiež odber vzoriek a laboratórne skúšky". Cieľom fyzickej kontroly je v súlade s článkom 4 ods. 4 písm. b) bodom i) smernice overiť, či výrobky spĺňajú požiadavky Spoločenstva na dovoz a skutočne ich možno použiť na účel uvedený v sprievodnom osvedčení alebo doklade.

6. Článok 17 ods. 2 smernice označuje možnosti, ktoré majú vnútroštátne orgány k dispozícii vtedy, keď výrobky z tretích krajín nespĺňajú dovozné podmienky:

„2. Ak kontroly uvedené v tejto smernici kompetentnému orgánu potvrdia, že výrobok nespĺňa dovozné podmienky, alebo ak také kontroly odhalia chybu, kompetentný orgán, po porade s osobou zodpovednou za náklad alebo jej zástupcom, rozhodne:

a) buď o reexpedícii výrobku mimo území vymenovaných v prílohe I z toho istého miesta hraničnej kontroly do cieľového miesta dohodnutého s osobou zodpovednou za náklad, tým istým dopravným prostriedkom v maximálnom časovom limite 60 dní, ak to nevylučujú výsledky veterinárnej kontroly a zdravotné požiadavky.

...

b) alebo, ak reexpedícia nie je možná alebo 60-dňová lehota uvedená v písmene a) uplynula, alebo osoba zodpovedná za náklad dá svoj okamžitý súhlas o zničení výrobkov v zariadeniach určených na tento účel, čo najbližšie k miestu hraničnej kontroly..."

7. Článok 22 smernice konkretizuje povinné bezpečnostné opatrenia, ktoré musia prí-

slušné vnútroštátne orgány prijať v prípade vážneho ohrozenia zdravia verejnosti v Spoločenstve. Článok 22 ods. 2 uvádza, že:

„2. Ak niektorá z kontrol stanovených v tejto smernici naznačí, že zásielka výrobkov môže ohroziť zdravie zvierat alebo ľudí, kompetentný veterinárny orgán neodkladne prijme tieto opatrenia:

— zabaví a zničí príslušnú zásielku,

— bude neodkladne informovať ostatné miesta hraničnej kontroly a Komisiu o zisteniach a o pôvode výrobkov...“

8. Nariadenie č. 2377/90 stanovuje postup Spoločenstva na určenie maximálnych limitov rezíduí veterinárnych liečiv v potravinách živočíšneho pôvodu.

9. Článok 5 nariadenia uznáva, že pre určité farmakologicky účinné látky používané vo veterinárnych liečivách nemožno stanoviť žiaden maximálny limit rezíduí „v dôsledku toho, že rezíduá tejto látky v potravinách živočíšneho pôvodu v akomkoľvek limite ohrozujú zdravie konzumenta“.

10. V súlade s článkom 5 stanovuje príloha IV nariadenia zoznam farmakologicky účinných látok, pre ktoré nemôžu byť stanovené žiadne maximálne limity.

II — Skutkový stav a návrh na začatie prejudiciálneho konania

11. Vo februári 2002 doviezla spoločnosť Coxon & Chatterton Ltd (ďalej len „Coxon“) dve zásielky mrazeného kačacieho mäsa z Číny do Holandska. V marci toho istého roku doviezla spoločnosť NV Raverco (ďalej len „Raverco“) zásielku mrazeného králičieho mäsa. Keď sa zásielky dostali na miesta hraničnej kontroly v Holandsku, podrobili ich veterinárne orgány požadovaným kontrolám vzoriek a laboratórnym skúškam upraveným v smernici 97/78.

12. Skúšky vzoriek odobratých zo zásielok kačacieho mäsa spoločnosti Coxon odhalili rezíduá furazolidonu [16 ppb (10^{-9})] v jednej zásielke a v druhej zásielke rezíduá chloramfenikolu (1,4 ppb) a furazolidonu (49 ppb). Skúšky vzoriek odobratých zo zásielky králičieho mäsa spoločnosti Raverco odhalili rezíduá furazolidonu (2,7 ppb). Chloramfenikol a furazolidon sú uvedené v prílohe IV nariadenia č. 2377/90 ako farmakologicky účinné látky, pre ktoré nemožno stanoviť žiadne maximálne limity.

13. Na základe výsledkov veterinárnych kontrol nepovolil veterinárny inšpektor Rijksdienst voor de keuring van Vlee en Vlees (národná inšpekčná služba pre dobytok a mäso, ďalej len „RVV") 1. marca 2002 dovoz zásielok kačacieho mäsa spoločnosti Coxon a nariadil ich zničenie. Dňa 22. marca 2002 RVV obdobne nariadil zničenie zásielky králičieho mäsa spoločnosti Raverco.

14. Dňa 18. marca 2002 podala spoločnosť Coxon sťažnosť proti rozhodnutiu RVV na Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ministerstvo pôdohospodárstva), tvrdiac, že zásielky kačacieho mäsa nemali byť zničené, ale reexpedované do Číny. Dňa 26. apríla 2002 podala spoločnosť Raverco obdobnú sťažnosť.

15. Sťažovatelia namietali, že reexpedícia výrobkov by nepredstavovala nebezpečenstvo pre zdravie ľudí ani zvierat v Holandsku alebo v Spoločenstve. Tieto spoločnosti totiž tvrdili, že vzhľadom na to, že živočíšne výrobky mohli byť legálne uvedené na trh v Číne, zásielky nemali byť zničené.

16. Ministerstvo pôdohospodárstva odmietlo tak tvrdenia spoločnosti Coxon, ako aj tvrdenia spoločnosti Raverco, a trvalo na tom, že právo Spoločenstva vyžadovalo zničenie kontaminovaných zásielok kačacieho a králičieho mäsa. Spoločnosti uvedené rozhodnutia napadli na College van Beroep voor het Bedrijfsleven.

17. College van Beroep predložil Súdnemu dvoru štyri totožné otázky vo veci Raverco (C-129/05) a vo veci Coxon (C-130/05):

„1. Je potrebné vykladať článok 17 ods. 2 úvodnú časť vety a písm. a) smernice 97/78/ES v tom zmysle, že výhrada voči reexpedícii zásielky, ktorá nespĺňa dovozné podmienky, je založená na nedodržaní dovozných podmienok Spo-

ločenstva alebo na podmienkach účinných v cieľovom mieste dohodnutom s osobou zodpovednou za náklad, ktoré sa nachádza mimo území uvedených v prílohe I smernice 97/78/ES?

2. Má sa článok 17 ods. 2 úvodná časť vety a písm. a) smernice 97/78/ES v spojení s článkom 22 ods. 2 smernice 97/78/ES a článkom 5 nariadenia (EHS) č. 2377/90 vykladať v tom zmysle, že kogentne ukladá povinnosť zničenia zásielok predmetných živočíšnych výrobkov, o ktorých sa po niektorej z kontrol upravených smernicou 97/78/ES ukáže, že môžu ohroziť zdravie ľudí alebo zvierat?

3. Má sa článok 22 smernice 97/78/ES v spojení s článkom 5 nariadenia (EHS) č. 2377/90 vykladať v tom zmysle, že už samotná prítomnosť rezídua niektorej z látok uvedených v prílohe IV nariadenia (EHS) č. 2377/90 znamená, že predmetná zásielka predstavuje také nebezpečenstvo pre zdravie ľudí alebo zvierat, že jej reexpedícia je vylúčená?

4. Ak je odpoveď na druhú otázku záporná, má sa článok 17 ods. 2 smernice 97/78/ES vykladať v tom zmysle, že jeho cieľom je aj ochrana záujmov tretích krajín, do ktorých bude zásielka reexpedovaná, hoci táto ochrana nezahŕňa zároveň záujem, ktorý sa nachádza v členských štátoch EÚ?“

18. Uznesením z 2. apríla 2005 Súdny dvor v súlade s článkom 43 rokovacieho poriadku spojil veci na účely ústnej časti konania a rozsudku.

19. Spoločnosť Coxon, holandská vláda, grécka vláda a Komisia predložili Súdnemu dvoru písomné pripomienky. Súdny dvor ich prednesy vypočul na pojednávaní 9. marca 2006.

III — Posúdenie

A — *Prvá otázka*

20. Svojou prvou otázkou si vnútroštátny súd želá zistiť, či sa výhrada voči reexpedícii

zásielky v súlade s článkom 17 ods. 2 písm. a) smernice 97/78 zakladá na nedodržaní dovozných požiadaviek Spoločenstva alebo na požiadavkách účinných v tretej krajine, do ktorej má byť zásielka reexpedovaná.

21. Všetci účastníci konania, ktorí predložili pripomienky, vrátane spoločnosti Coxon, zastávajú názor, že prekážky reexpedície zásielok, ktoré nespĺňajú príslušné požiadavky, spočívajú v nesplnení dovozných podmienok Spoločenstva. S týmto výkladom súhlasím.

22. Smernica jednoznačne stanovuje systém veterinárnych kontrol na zistenie toho, či výrobky spĺňajú dovozné podmienky *Spoločenstva*. [4] Napríklad článok 4 ods. 4 písm. b) bod i) stanovuje, že úradný veterinárny lekár musí vykonať fyzickú kontrolu každej zásielky, „aby sa zistilo, či výrobky spĺňajú požiadavky právnych predpisov spoločenstva“. [5]

23. Podľa článku 17 ods. 2 môže byť reexpedícia vylúčená výsledkami veterinárnej kontroly a zdravotnými požiadavkami, „ak kontroly uvedené v tejto smernici... potvrdia, že výrobok nespĺňa dovozné podmienky“. Článok 2 ods. 2 písm. j) smernice definuje „dovozné podmienky“ ako veterinárne požiadavky na dovoz, „ako ich stanovujú právne predpisy spoločenstva“. Žiadna z kontrol, na ktorú odkazuje článok 17 ods. 2 od príslušných orgánov nevyžaduje, aby navyše vykonali kontroly na účely preukázania súladu výrobkov s dovoznými podmienkami tretích štátov.

24. Okrem toho, ak by bolo rozhodnutie reexpedovať výrobky založené na podmienkach uplatňovaných v štáte, do ktorého sa majú výrobky reexpedovať, príslušné orgány by na miestach hraničných kontrol v Spoločenstve museli uplatňovať pravidlá uvedených štátov. Ako však tvrdí holandská vláda, tieto orgány nemajú žiadny dôvod poznať podrobnosti zdravotníckych a sanitárnych podmienok stanovených v tretích štátoch.

25. Na prvú otázku týkajúcu sa výkladu článku 17 ods. 2 písm. a) smernice 97/78 by sa teda malo odpovedať tak, že výhrada voči reexpedícii zásielky je založená na nedodržaní dovozných podmienok Spoločenstva.

4 — Pozri tiež odôvodnenie č. 11 smernice 97/78, ktoré uvádza, že „tie výrobky, ktoré vyhovujú požiadavkám spoločenstva na dovoz, by sa mali oddeliť od tých, ktoré sú nevyhovujúce; keďže s ohľadom na tieto rozdiely by sa mali stanoviť oddelené kontrolné systémy“.

5 — Ďalšie príklady odkazov na pravidlá Spoločenstva alebo na právnu úpravu Spoločenstva v systéme smernice možno nájsť v článku 8 ods. 2 („aby sa predovšetkým overilo, či príslušné výrobky vyhovujú pravidlám spoločenstva“), článku 8 ods. 4 („sledovať v súlade s právnych predpismi spoločenstva“), článku 10 ods. 2 písm. a) („požiadavkami spoločenstva“), článku 10 ods. 2 písm. f) („normami, ktoré stanovujú zákony spoločenstva“), článkom 12 ods. 4 („požiadavky spoločenstva“) a článku 17 ods. 3 („veterinárnych predpisov spoločenstva“).

B — *Druhá a tretia otázka*

26. Svojou druhou a treťou otázkou sa vnútroštátny súd v zásade usiluje zistiť, či smernica 97/78 vyžaduje, aby boli potraviny z tretích krajín zničené, pokiaľ veterinárne kontroly preukážu, že obsahujú rezíduá látky uvedenej v prílohe IV nariadenia č. 2377/90.

27. Najskôr posúdim článok 17 ods. 2 a článok 22 ods. 2 smernice 97/78. Preskúmam najmä to, ako uvedené ustanovenia navzájom súvisia, aby bolo možné určiť, za akých podmienok umožňujú reexpedíciu a za akých podmienok vyžadujú zničenie výrobkov, ktoré nespĺňajú dovozné podmienky Spoločenstva. Ďalej preskúmam článok 5 a prílohu IV nariadenia č. 2377/90, ktoré sa týkajú farmakologicky účinných látok, pre ktoré nemožno stanoviť žiadne maximálne limity rezíduí.

a) Článok 17 ods. 2 a článok 22 ods. 2 smernice 97/78

28. Hoci obe ustanovenia sa zaoberajú výrobkami, ktoré nespĺňajú dovozné podmienky Spoločenstva, článok 17 ods. 2 a článok 22 ods. 2 sa vo svojom rozsahu pôsobnosti líšia.

29. Článok 17 ods. 2 sa uplatňuje všeobecne, týka sa všetkých prípadov, v ktorých kontroly vyžadované na hraničných inšpekčných staniciach buď odhalia, že výrobok nespĺňa dovozné podmienky, alebo že došlo k administratívnej chybe. Aby zásielka výrobkov spĺňala dovozné podmienky, musí vyhovieť nezávislým požiadavkám všetkých troch typov kontrol, t. j. kontroly dokladov, kontroly zhody a fyzickej kontroly. Výrobok môže nevyhovovať dovozným podmienkam, pretože nesplnil napríklad administratívne požiadavky kontroly dokladov. V takom prípade by sa uplatnil článok 17 ods. 2.

30. Článok 22 ods. 2 sa naproti tomu uplatní iba vtedy, ak kontroly odhalia, že zásielka výrobkov môže ohroziť zdravie ľudí alebo zvierat. Článok 22 ods. 2 má preto oveľa užší rozsah ako článok 17 ods. 2. Článok 22 ods. 2 je vlastne *lex specialis* vo vzťahu k článku 17 ods. 2.

31. Pokiaľ sa uplatní článok 17 ods. 2, príslušný veterinárny orgán by mal zásielku

výrobkov reexpedovať do 60 dní, ak to nevylučujú výsledky veterinárnej kontroly a zdravotné požiadavky. Ak nie je reexpedícia možná, ak uplynula lehota 60 dní alebo ak osoba zodpovedná za náklad dá svoj okamžitý súhlas, potom musí v súlade s článkom 17 ods. 2 písm. b) príslušný orgán zásielku zničiť. Článok 17 ods. 2 teda s určitými výnimkami vyžaduje reexpedíciu, ak výrobok nespĺňa dovozné podmienky.

32. Článok 22 ods. 2 na druhej strane nezmieňuje možnosť reexpedície. Uvádza, že „ak niektorá z kontrol... naznačí, že zásielka výrobkov môže ohroziť zdravie zvierat alebo ľudí, kompetentný veterinárny orgán neodkladne... zabaví a zničí príslušnú zásielku".

33. Účastníci konania sa zhodujú na tom, že článok 17 ods. 2 sa stáva irelevantným, len čo sa preukáže, že zásielka výrobkov „môže ohroziť zdravie zvierat alebo ľudí" v zmysle článku 22 ods. 2. V takej situácii nemajú príslušné vnútroštátne orgány žiadnu inú možnosť ako zásielku zničiť. Názory sa však líšia v tom, kedy treba zásielku výrobkov považovať za takú, ktorá „môže ohroziť zdravie zvierat alebo ľudí".

34. Spoločnosť Coxon sa domnieva, že kontroly na hraniciach Spoločenstva sú účinné, a v zásade tvrdí, že výrobky, ktoré nesplnili dovozné podmienky Spoločenstva už po reexpedícii nepredstavujú ohrozenie zdravia zvierat alebo ľudí v rámci Spoločenstva. Podľa názoru spoločnosti Coxon sa teda článok 22 ods. 2 neuplatní vtedy, keď je možná reexpedícia do krajiny pôvodu. V súvislosti s tým spoločnosť Coxon tvrdí, že veterinárne kontroly Spoločenstva nemajú, a v skutočnosti by ani mať nemohli, za cieľ chrániť zdravie zvierat alebo ľudí mimo Spoločenstva.

35. Komisia zastáva názor, že pokiaľ to predmetná tretia krajina nepovažuje za problematické, článok 22 nepredstavuje žiadnu prekážku pre reexpedíciu výrobkov, ktoré nespĺňajú dovozné podmienky Spoločenstva. Napriek tomu Komisia zdôrazňuje, že na účely zabezpečenia základnej úrovne ochrany zdravia verejnosti môžu príslušné orgány vždy zničiť zásielky, ktoré predstavujú jasné a bezprostredné nebezpečenstvo pre zdravie ľudí. Po druhé Komisia zdôrazňuje,

že článok 22 ods. 2 vyžaduje zničenie zásielok, ktoré predstavujú dokonca aj nepriame potenciálne ohrozenie zdravia ľudí alebo zvierat v Spoločenstve. Ako príklad nepriameho ohrozenia Komisia zmieňuje nebezpečenstvo podvodného opätovného dovozu predmetných zásielok cez iné miesto hraničnej kontroly.

36. Podľa gréckej a holandskej vlády sa článok 22 ods. 2 uplatní vždy vtedy, keď sú predmetné výrobky nebezpečné pre zdravie spotrebiteľa. Obe vlády tvrdia, že článok 17 ods. 2 a článok 22 ods. 2 sa usilujú zabezpečiť, aby také výrobky nezostali dostupné na trhu. Poukazujú na to, že ak by tieto výrobky neboli zničené, vždy existuje riziko, že si nájdu cestu do Spoločenstva a že sa dostanú k spotrebiteľovi v Spoločenstve. V tomto ohľade grécka vláda tvrdí, že menej prísny výklad článku 22 ods. 2 by podnietil pokusy dovážať nebezpečné výrobky. Náklady takých pokusov by boli pre dovozcu zanedbateľné, ak by mu zostali k dispozícii výrobky, o ktorých bolo zistené, že predstavujú ohrozenie zdravia.

37. Zhodujem sa s názorom holandskej a gréckej vlády. Keď sú výrobky majúce pôvod v tretích krajinách ponúkané na dovoz do Spoločenstva, stávajú sa predmetom mechanizmov zdravotnej kontroly Spoločenstva. Prísny režim článku 22 ods. 2 smernice sa usiluje chrániť zdravie ľudí a zvierat v Spoločenstve. V tomto ohľade dopĺňa smernica obdobný režim, ktorý sa uplatňuje na výrobky pohybujúce sa vnútri Spoločenstva: ak veterinárne kontroly pri obchode medzi členskými štátmi preukážu, že zásielka „môže znamenať vážne nebezpečenstvo pre ľudí a zvieratá", príslušné orgány členských štátov musia nariadiť jej zničenie bez ohľadu na to, či by mohli byť výrobky potenciálne uvádzané na trh mimo Spoločenstva.[6] Obdobne výrobky pochádzajúce z tretích krajinách by nemali byť reexpedované len z dôvodu, že môžu byť uvedené na trh mimo Spoločenstva.[7] Preto musia dovozcovia výrobkov živočíšneho pôvodu a obchodníci obchodujúci s nimi v rámci Spoločenstva prevziať riziko, že ich výrobky môžu byť zničené, pokiaľ nevyhovejú zdravotným štandardom Spoločenstva.

6 — Článok 7 ods. 1 písm. a) smernice Rady 89/662/EHS z 11. decembra 1989 o veterinárnych kontrolách v obchode vnútri spoločenstva s cieľom dobudovania vnútorného trhu uvádza, že „ak pri kontrole na mieste určenia zásielky alebo počas prepravy príslušné úrady členského štátu zistia... akúkoľvek skutočnosť, ktorá môže znamenať vážne nebezpečenstvo pre ľudí a zvieratá... musia nariadiť... zneškodnenie časti tovaru" (Ú. v. ES L 395, s. 13; Mim. vyd. 03/009, s. 214).

7 — Prirodzene, zničenie výrobkov v súlade s článkom 22 ods. 2 tiež obmedzuje ohrozovanie zdravia zvierat alebo ľudí mimo Spoločenstva. To však neznamená, že by nepripustenie reexpedície výrobkov, ktoré predstavujú ohrozenie zdravia ľudí alebo zvierat, slúžilo predovšetkým záujmom tretích štátov.

38. Okrem toho, ako tvrdí holandská a grécka vláda, ak by mala zostať dostupnou možnosť reexpedície výrobkov, pretrvávalo by riziko opätovného dovozu do Spoločenstva. Tvrdenie spoločnosti Coxon, že účinnosť kontrol na hraniciach Spoločenstva by takému opätovnému dovozu zabránila, nie je presvedčivé. Povolenie reexpedície výrobkov, ktoré predstavujú nebezpečenstvo pre zdravie ľudí alebo zvierat, môže podstatne zvýšiť snahy na strane dovozcov uviesť také potraviny na vnútorný trh Spoločenstva. Dovozcovia týchto výrobkov by nemuseli znášať riziko straty, keďže možnosť zničenia by prakticky neexistovala.

39. Na podporu svojho výkladu článku 17 ods. 2 a článku 22 ods. 2 smernice 97/78 sa spoločnosť Coxon opiera o nariadenie č. 882/2004 [8]. Toto nariadenie obsahuje určité pravidlá o reexpedícii krmív a potravín, ktoré nie sú bezpečné pre zdravie zvierat alebo ľudí. [9] Ako však správne poznamenala grécka vláda na pojednávaní, tieto pravidlá nemajú žiadny súvis s prejednávanou vecou. Prijatím nariadenia č. 882/2004 zákonodarca Spoločenstva nezmenil harmonizované dovozné konanie stanovené pre potraviny živočíšneho pôvodu smernicou 97/78. [10]

40. Zostáva určiť, či výrobky, o ktorých sa zistí, že obsahujú rezíduá látok uvedených v prílohe IV nariadenia č. 2377/90 „môž[u] ohroziť zdravie zvierat alebo ľudí" v zmysle článku 22 ods. 2 smernice 97/78.

b) Článok 5 a príloha IV nariadenia č. 2377/90

41. Nariadenie Rady č. 2377/90 stanovuje jednotný postup určovania maximálnych limitov rezíduí veterinárnych liečiv v potravinách živočíšneho pôvodu. Cieľom

8 — Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá (Ú. v. EÚ L 165, s. 1; Mim. vyd. 03/045, s. 200).

9 — Spoločnosť Coxon odkazuje na článok 19 ods. 2 písm. c) a článok 20 nariadenia.

10 — Pozri odôvodnenie č. 25 nariadenia č. 882/2004. Hoci článok 58 nariadenia č. 882/2004 mení a dopĺňa časti smernice 97/78, článok 17, ako aj článok 22 zostávajú nedotknuté.

stanovenia jednotných pravidiel o maximálnych úrovniach rezíduí je ochrana verejného zdravia [11] a zároveň podpora obchodu s potravinami živočíšneho pôvodu. [12]

42. Príloha IV nariadenia vymenúva farmakologicky účinné látky používané vo veterinárnych liečivách, pre ktoré nemôže byť stanovený maximálny limit rezíduí. Podľa článku 5 nariadenia „rezíduá tejto látky v potravinách živočíšneho pôvodu v akomkoľvek limite ohrozujú zdravie konzumenta". Z uvedeného dôvodu článok 5 zakazuje použitie týchto látok v celom Spoločenstve.

43. To preto nabáda k záveru, že zásielka výrobkov, ktorá obsahuje rezíduá látky uvedenej v prílohe IV nariadenia č. 2377/90, „môže ohroziť zdravie zvierat alebo ľudí" v zmysle článku 22 ods. 2 smernice 97/78.

44. Vnútroštátny súd vo svojom uznesení o návrhu na začatie prejudiciálneho konania poznamenáva, že po porade s Komisiou povolilo Holandsko reexpedíciu niekoľkých zásielok čínskych výrobkov, ktoré obsahovali menej ako 5 ppb nitrofuranov. Holandské orgány teda dočasne povolili výnimku z nulového limitu pre furazolidon (nitrofurany obsahujú furazolidon). Výnimka sa neuplatňovala na zásielky spoločností Coxon a Raverco, o ktoré ide v prejednávaných veciach. [13] Vnútroštátny súd sa však domnieva, že táto dočasná prax holandských orgánov spochybňuje záver, že článok 22 ods. 2 smernice 97/78 kogentne ukladá povinnosť zničenia výrobkov, o ktorých sa ukáže, že obsahujú rezíduá furazolidonu, látky uvedenej v prílohe IV nariadenia č. 2377/90.

45. Holandská vláda tvrdí, že hroziaci obchodný spor s Čínou ju donútil dočasne sa odchýliť od prísneho režimu zničenia. V tom čase nemal každý členský štát k dispozícii skúšobné metódy, ktoré by mohli preukázať prítomnosť menej ako 5 ppb

11 — Tretie odôvodnenie nariadenia č. 2377/90.

12 — Piate a siedme odôvodnenie.

13 — Zdá sa, že holandské orgány sa v čase, kedy spoločnosti Coxon a Raverco ponúkli svoje zásielky na dovoz, ešte nerozhodli o výnimke z nulového limitu pre nitrofurany. V každom prípade bolo množstvo furazolidonu zistené v zásielkach spoločnosti Coxon príliš vysoké na uplatnenie výnimky.

nitrofuranov vo výrobkoch živočíšneho pôvodu. Holandská vláda poukazuje na to, že táto situácia viedla k nerovnostiam: v niektorých členských štátoch by príslušné orgány akceptovali dovoz výrobkov s menej ako 5 ppb nitrofuranov, zatiaľ čo orgány v členskom štáte s presnejšími skúšobnými metódami by nariadili ich zničenie. Holandské orgány nariadili zničenie niekoľkých zásielok výrobkov pochádzajúcich z Číny s rezíduami nitrofuranov pod 5 ppb. Ako reakciu na to čínske orgány oznámili zákaz dovozu výrobkov živočíšneho pôvodu z Holandska. Holandsko sa následne dohodlo s čínskymi orgánmi, že bude reexpedovať výrobky obsahujúce menej ako 5 ppb nitrofuranov za predpokladu, že tieto výrobky nebudú obsahovať žiadne ďalšie nebezpečné rezíduá. Dohoda sa vzťahuje iba na zásielky, ktoré boli ponúknuté na dovoz pred 15. marcom 2002. Po tomto dni museli členské štáty uplatniť všeobecný zákaz dovozov výrobkov živočíšneho pôvodu z Číny v súlade s rozhodnutím 2002/69/ES z 30. januára 2002. [14]

46. Možno sa oprávnene pýtať, ako sa pýtal vnútroštátny súd, či rozhodnutie dočasne reexpedovať výrobky obsahujúce nitrofurany je zlučiteľné s prísnym znením článku 22 ods. 2 smernice 97/78 v spojení s článkom 5 nariadenia č. 2377/90. Podľa môjho názoru však dočasná prax holandských orgánov týkajúca sa reexpedície výrobkov z Číny s menej ako 5 ppb nitrofuranov neovplyvňuje výklad týchto ustanovení.

47. Pokiaľ teda veterinárne kontroly preukážu, že potraviny z tretích krajín obsahujú rezíduá látky uvedenej v prílohe IV nariadenia č. 2377/90, príslušné orgány musia zabaviť a zničiť predmetné potraviny v súlade s článkom 22 ods. 2 smernice 97/78.

C — *Štvrtá otázka*

48. Vnútroštátny súd kladie štvrtú otázku pre prípad, že je odpoveď na druhú otázku záporná. Vo svetle vyššie uvedených úvah teda nie je potrebné odpovedať na štvrtú otázku.

14 — Rozhodnutie o určitých ochranných opatreniach, pokiaľ ide o výrobky živočíšneho pôvodu dovážané z Číny [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 30, s. 50).

IV — Návrh

49. Navrhujem preto, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky takto:

1. Podľa článku 17 ods. 2 písm. a) smernice Rady 97/78/ES z 18. decembra 1997, ktorou sa stanovujú zásady organizácie veterinárnych kontrol výrobkov, ktoré vstupujú do spoločenstva z tretích krajín, je výhrada príslušných vnútroštátnych orgánov voči reexpedícii zásielky založená na nesplnení dovozných podmienok Spoločenstva.

2. Článok 22 ods. 2 uvedenej smernice ukladá príslušným vnútroštátnym orgánom povinnosť zabaviť a zničiť potraviny pochádzajúce z tretej krajiny, ktoré sú ponúkané na dovoz do Spoločenstva, pokiaľ veterinárne kontroly preukážu, že predmetné potraviny obsahujú rezíduá látky uvedenej v prílohe IV nariadenia Rady (EHS) č. 2377/90 z 26. júna 1990, ktorým sa stanovuje postup spoločenstva na určenie maximálnych limitov rezíduí veterinárnych liečiv v potravinách živočíšneho pôvodu.